

Framhald av síðu 16

at nakkanum. (...)

Fólk úr bygðunum úttanum hava sagt frá, at menn í NKVD-búna plagdu at koma úr skógini um leygarkvöldarnar um 11-tíðina (eyðvitað aftan á arbeiðsskifti) og fóru í dans í onkrari av bygðunum.

Tað sum skakaði meg mest av øllum undir grevstrinum — ikki sum kannara, men sum menniskja — var tað stóra talið á jarðaðum konufólki. Konuskallar og konulutir voru í øllum grøvunum.

Hvussu nógv fólk?

(...) Avrættingarnar byrjaðu í eystara parti av økinum. Her kunnu gravirnar tíðarfestast til 1937 og 38. Funnu lutirnir eru bert av sovjetiskum slag, nógv er heimagjort og einfalt; fáir hentleikar. Alt bendir á, at her liggja serliga fólk úr grannalagnum jarðað. Hetta verður váttað í brøvum, sum eg havi fingið frá Mikolaj Asonovítj Rymarev, føddur í 1927, har hann roynir at minnst nævnini í hundræðtals farnum tey fyra árin í somu bygðini: Í byrjanini av triati-árunum voru 120 garðar og meira

enn 800 fólk í heimbygðini Selivonovka. Í byrjanini av fjóruti-árunum, fyrri kriggið, voru minni enn 30 garðar eftir. Nakrir fáir mans — formaðurin á tí stóra felagsgarðinum og bygðarráðsformaðurin og nakrir hjálparmenn terroriseraðu alt bygðarfólkið. Tað var so, at fyrri hvønn funnan «figginda» goldu teir beinanvegin tí, sum hevði klagað, reiðan pening úr tí serliga grunninum hjá NKVD — hetta var 15 rublar eftir núverandi gjaldsvirði fyrri hvørja mannasál. Í Selivonovka voru slíkir svikjarar, teir gingu javnan í fyllskapi og klagaðu fólk, eitt fyrri og annað eftir, og sungu enn tá um «brøgd» sini. (...)

Um vit fara eftir lutunum, sum funnst í grøvunum, og eftir tí veruleika at nógv viðføri og klæði vóru samanlögð, og at fylltar matskjáttur lógu hjá, kunnu vit ætla, at fólkinu høvdu búgvið seg til ferðar, at tey fóru heimanifrá stutt fyrri deyðan, og at tey vóru ikki hildin í fongslu aðrenn avrættingina. Hetta bendir á, at beint varð fyrri teimum úttan rættargongd.

Eftir at hava gjørt tær neyðugu mátingarnar og

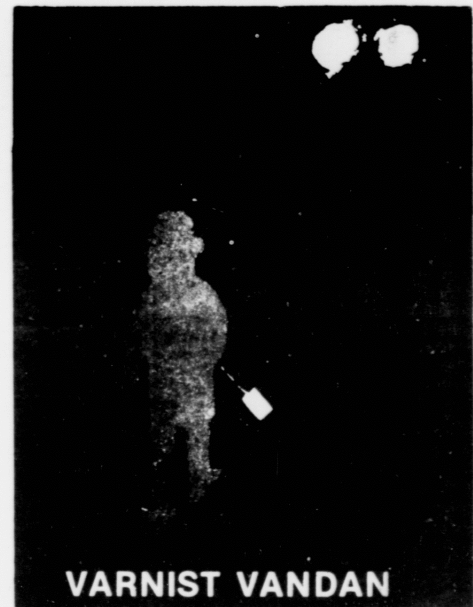
útrokningarnar, kunnu vit áseta fyrirbilstalið á jarðaðum í teimum funnu grøvunum frá árunum fyrri kriggið. Um vit taka miðaltalið — 200 lík í hvørjari hópgrov — og gera eina einfalda falding við talinum á funnum grøvum, sum nú er 510, tá fáa vit 102-túsund fólk. Tað veruliga talið á offrum verður kortini mett at vera størri. Nógvar gravir hvurvu, tá ið ringvegurin varð lagdur um Minsk seint í fimti-árunum.

Tá ið tú hoyrir eygnavitni siga frá hesum blóðuga leiki, tá ið tú sjálvur sært prógvini og avleiðingarnar, tá ið tú stendur niðri í grøvini hjá likunum og kennir heimalutir aftur frá barnaárunum millum beinagrindirnar, teir vanligu konufólka gummi-

skógvarnar, sum meg minnst móður mín hevði, og tá ið tú dregur sitt konufólkahár fram undan gjøgnumskotnum skóltum, hár, sum hjá henni, tú sæst hendan morgunin á gotuni — tá ið tú sært alt hetta, meðan tú kennir rotroykin í tí grógvandi skógini, har fuglarnir láttu, tá tróta tær orð, tey eru burtur...

Eg loyvi mær at enda at bera fram tveir tankar, sum máttu standast av øllum hesum. Tann fyrri: Ongum fer nú at eydnast at dylja sannleikan um Kuropaty. Og tann seinni og tydingarmesti: eitt og hvørt rættssinnad menniskja eigur at berjast imóti stalinismuni, hesum andstyggiliga, svikafulla, harðrenda og fólkafiggingindaliga fyrbrigðinum.

Høgni av Heiði umsetti
úr russiskum

VARNIST VANDAN

**Vit ynskja viðskiftafólki okkara eini
gleðilig jól og eitt gott nýggjár**
við tókk fyrri gott samstarv í farna ári

Motorcraft

Gislaved

Persón-, vøru- og lastbilar, traktorar
og entreprenørmaskinur
Bilverkstaður — Bilútlegjan
Sliktutir til næstan øll bilmerki

Summar- og vetrardekk

Persón- og vørubilar

AGA
FAGOR

Kosan

KATRIN

Súrevni, gass og onnur luftsløg
Størkøkar

Gassinnleggjan

Reinfarispappir

FALTEC

Sveisutgerð

Gevind- og skerimboð

Portur v.m.

MAN
Alpha
YANMAR
MARINE DIESEL

Dieselmotorar til skip, 850-4800 BHK
Maskinverkstaður og smíðja
Goðkendir MAN&W Alpha umvælarar
Bátamotorar frá 9 hk

Oljuviðgerð

TMH
HARRIS/3M

Kopimaskina

Kopimaskina

Skrivstovuinnbugv

NOBO

HONDA
lak&rust
garanti

-findes ikke bedre

Lesið um
ítrótt í

sosíalínunum